

HET NEDERLANDSE LICHT

Wellicht dat velen niet meteen aan Christiaan Huygens denken als het gaat om de grootste natuurkundige in de periode tussen Galilei en Newton. Daar wil auteur Hugh Aldersey-Williams verandering in brengen met dit boek over het leven van Huygens.

Het boek *Een eeuw van licht* met als ondertitel *Het leven van Christiaan Huygens* gaat niet alleen over Huygens en zijn ontdekking van de golftheorie van het licht. De titel van de originele Engelse versie, *Dutch light*, vat veel beter de essentie van het boek. Het Nederlandse licht slaat hier zowel op Huygens met zijn grote bijdrage aan de wetenschap als ook op de opkomst van Nederland als natie, de Hollandse schilderkunst en de ontwikkeling van de lenzen-slijperij. Het boek is een indrukwekkende en goed leesbare biografie van Christiaan Huygens. Echter, het eerste concrete hoofdstuk over Huygens' natuurkunde begint pas op ongeveer een derde van het 512 pagina's tellende boek. Voor de lezer die geïnteresseerd is in Nederlandse geschiedenis is dat geen probleem. In het boek is veel aandacht voor de hele familie Huygens: vader Constantijn (staatsman en dichter) alsook zijn broers en zus.

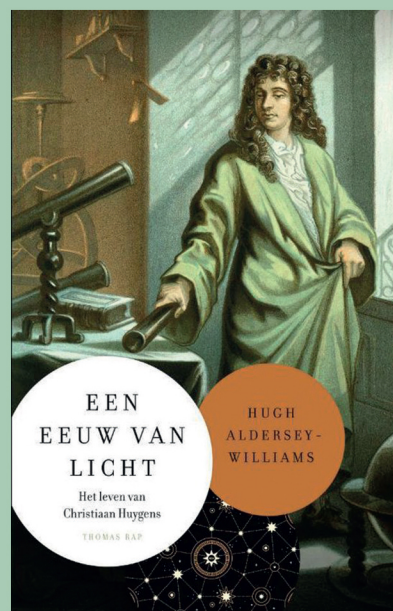
De eeuw van Christiaan is de Gouden Eeuw en met de familie Huygens dicht bij de Haagse politieke macht komen er vele interessante zaken uit de roerige Nederlandse geschiedenis van die tijd aan de orde.

Er is veel aandacht voor Huygens als persoon: zijn liefde voor muziek, zijn kwaliteiten als tekenaar, zijn omgang met vrouwelijk schoon (alhoewel hij nooit is getrouwd), alsook zijn angst om de loef afgestoken te worden. Maar natuurlijk ligt de nadruk op de bijdragen van Huygens aan de natuurkunde: zijn ontdekking van de ringen van Saturnus, zijn werk aan kinematica, vacuümpompen, licht en tijdmeting. Deze natuurkundige onderwerpen worden op een populaire en verhalende manier gebracht, helaas zonder veel fysische afbeeldingen of wiskundige vergelijkingen.

Huygens was een van de eerste moderne westerse wetenschappers die ook wiskundige theorieën ontwikkelde om door hem uitgevoerde experimenten te begrijpen. Hij was sterk internationaal georiënteerd en onderhield, zelfs in tijden van oorlog, een uitgebreid wetenschappelijk sociaal netwerk. Ook was hij als een van de eersten actief in de organisatie van wetenschap. Hij was het eerste buitenlandse lid van de net opgerichte Royal Society en was het boegbeeld van de net opgerichte Académie des Sciences. Zijn brede interesse voor wetenschappelijke problemen heeft hem waarschijnlijk een belangrijkere plaats in de geschiedenisboeken gekost. Want volgens de auteur stond Huygens op gelijke voet

met Newton, maar had de 'zwakte' dat hij op zeer veel verschillende gebieden succesvol was, waardoor we hem niet herinneren van die ene allesomvattende theorie.

Wat blijft hangen na het lezen van dit boek is ontzag voor de veelzijdige wetenschapper die Huygens was en het gevoel dat er internationaal te weinig aandacht voor hem is. In het nawoord plaatst de auteur Huygens in het juiste historische kader en is er plaats voor een buitenaards eerbetoon aan de grootste Nederlandse natuurkundige ooit.

BOEKGEGEVENES
EEN EEUW VAN LICHT, Hugh Aldersey-Williams,
Thomas Rap 2020, ISBN 9789400405561,
512 pagina's, € 29,99.